

Republica Moldova

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 54g/2017

privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul 221 alin. (4) din Codul de procedură penală al Republicii Moldova
(intentarea acțiunii civile de către procuror în procesul penal)

CHIȘINĂU

22 mai 2017

Curtea Constituțională, statuând în componența:

DI Tudor PANȚÎRU, *președinte*,
DI Aurel BĂIEȘU,
DI Igor DOLEA,
Dna Victoria IFTODI,
DI Victor POPA,
DI Veaceslav ZAPOROJAN, *judcători*,
cu participarea dnei Eugenia Mîța, *grefier*,

Având în vedere sesizarea depusă la 28 aprilie 2017,
Înregistrată la aceeași dată,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 22 mai 2017 în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află excepția de neconstituționalitate a textului „*Procurorul poate intenta și susține acțiunea civilă intentată [...] și pentru anularea actelor care au cauzat prejudiciul [...]*” din alin. (4) al articolului 221 din Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122-XV din 14 martie 2003, ridicată de Gheorghe Ulianovschi în dosarul nr.1-87/2017, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana.

2. Sesizarea a fost depusă la Curtea Constituțională la 28 aprilie 2017 de către completul de judecată (Victoria Sîrbu, Ioana Chironeț și Alexandru Spoială) din cadrul Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, în temeiul articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, astfel cum a fost interpretat prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016, precum și al Regulamentului privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, se află cauza penală privind învinuirea lui S.P. de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 307 din Codul penal.

4. Prin ordonanța de punere sub învinuire din 24 ianuarie 2017, S.P. este învinuit de pronunțarea cu bună știință și contrar legii a ordonanțelor judecătorești irevocabile din 21 noiembrie 2011 și 30 august 2013.

5. În cadrul ședinței de judecată din 4 aprilie 2017, Gheorghe Ulianoschi, reprezentând interesele lui S.P., a solicitat ridicarea excepției de neconstituționalitate a textului „*Procurorul poate intenta și susține acțiunea civilă intentată [...] și pentru anularea actelor care au cauzat prejudiciul[...]*” din alin. (4) al articolului 221 din Codul de procedură penală.

6. Prin încheierea din 4 aprilie 2017, instanța a dispus ridicarea excepției de neconstituționalitate și transmiterea sesizării în adresa Curții Constituționale pentru soluționare.

B. Legislația pertinentă

7. Prevederile relevante ale Constituției (republicată în M.O., 2016, nr. 78, art. 140) sunt următoarele:

Articolul 119 Folosirea căilor de atac

„Împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și organele de stat competente pot exercita căile de atac, în condițiile legii.”

Articolul 124 Procuratura

„[...]”

(3) Competențele, modul de organizare și funcționare a Procuraturii se stabilesc prin lege.”

8. Prevederile relevante ale Codului de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122-XV din 14 martie 2003 (republicat în M.O., 2013, nr.248-251, art.699) sunt următoarele:

Articolul 221 Intentarea acțiunii civile în procesul penal

„[...]”

(4) **Procurorul poate intenta și susține acțiunea civilă intentată** pentru compensarea prejudiciului cauzat autorităților publice prin infracțiune, precum și **pentru anularea actelor care au cauzat prejudiciul**, de la pornirea procesului penal până la terminarea cercetării judecătorești. Cererea de chemare în judecată poate fi depusă indiferent de acordul autorității publice.

[...]”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

9. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul susține că prevederile cuprinse la art. 221 alin. (4) din Codul de procedură penală nu indică într-un mod clar și previzibil actele a căror anulare poate fi solicitată de procuror prin intentarea unei acțiuni civile în procesul penal. Or, termenul „act” are o sferă largă de aplicare și poate fi înțeles ca „act legislativ”, „act normativ”, „act judecătoresc”, „act procedural” etc.

10. Prin urmare, autorul excepției susține că, în lipsa unei concretizări a acestor acte, normele contestate pot crea pentru procuror premise de abuz.

11. De asemenea, autorul excepției menționează că ordonanța judecătorească, fiind un act emis de instanța de judecată, nu poate fi anulată pe calea acțiunii civile, împotriva ei putând fi exercitate doar căile de atac în conformitate cu art. 119 din Constituție.

12. În final, autorul excepției susține că normele contestate sunt contrare articolelor 119 și 124 alin. (3) din Constituție.

B. Aprecierea Curții

13. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

14. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în speță a Codului de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122-XV din 14 martie 2003, ține de competența Curții Constituționale.

15. Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate, fiind ridicată de Gheorghe Ulianovschi în dosarul nr.1-87/2017, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, este formulată de subiectul abilitat cu acest drept, în temeiul articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, astfel cum a fost interpretat prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

16. Curtea menționează că prerogativa de a soluționa excepțiile de neconstituționalitate, cu care a fost învestită prin articolul 135 alin. (1) lit. g) din Constituție, presupune stabilirea corelației dintre normele legislative și textul Constituției, ținând cont de principiul supremației acesteia și de relevanța prevederilor contestate pentru soluționarea litigiului principal în instanțele de judecată.

17. Curtea reține că obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie textul „*Procurorul poate intenta și susține acțiunea civilă intentată [...] și pentru anularea actelor care au cauzat prejudiciul [...]*” din alin. (4) al articolului 221 din Codul de procedură penală.

18. Curtea observă că autorul excepției pretinde că textul legal contestat contravine prevederilor constituționale cuprinse la art. 119, care garantează folosirea căilor de atac împotriva hotărârilor judecătorești, și art. 124 alin. (3), care stabilesc competențele și modul de organizare a Procuraturii.

19. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea relevă faptul că, în esență, aceasta vizează o problemă de interpretare și aplicare corectă a legii, nu de constituționalitate a ei. Acest fapt rezultă din sesizare, autorul excepției de neconstituționalitate cerând să fie declarate neconstituționale unele prevederi din alin. (4) al articolului 221 din Codul de procedură penală doar pentru că acestea, în opinia sa, creează o situație de incertitudine referitoare la categoria „actelor” care pot fi anulate de către instanța de judecată, prin înaintarea unei acțiuni civile de către procuror, în cazul în care se constată că aceste acte au cauzat un prejudiciu.

20. De altfel, Curtea menționează că este prerogativa instanțelor de judecată de a aprecia actele susceptibile de a fi contestate și care pot forma obiectul unei acțiuni în instanță, inclusiv atunci când procurorul intenționează o acțiune civilă în procesul penal, prin care solicită anularea unui act.

21. Cu referire la argumentul autorului excepției potrivit căruia termenul „act” are o sferă largă de aplicare, Curtea menționează jurisprudența Curții Europene, prin care s-a statuat că, având în vedere principiul aplicabilității generale a legilor, formularea acestora nu poate prezenta o precizie absolută. Prin urmare, rolul decizional conferit instanțelor urmărește tocmai înlăturarea dubiilor ce persistă cu ocazia interpretării normelor (*Hotărârea S.W. v. Regatul Unit* din 22 noiembrie 1995, § 36).

22. Pentru aceste considerente, Curtea reține că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în temeiul articolului 26 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, articolelor 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale și al pct. 28 lit. d) din Regulamentul privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a textului „*Procurorul poate intenta și susține acțiunea civilă intentată [...] și pentru anularea actelor care au cauzat prejudiciul [...]*” din alineatul (4) al articolului 221 din Codul de

procedură penală al Republicii Moldova nr. 122-XV din 14 martie 2003, ridicată de Gheorghe Ulianovschi în dosarul nr. 1-87/2017, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă nici unei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Tudor PANȚĂRU

Chișinău, 22 mai 2017
DCC nr.47
Dosarul nr. 54g/2017